

עמ"ת 41972/08/22 - מדינת ישראל נגד מחמוד אבו קטיש

בית המשפט המחוזי בירושלים

עמ"ת 41972-08-22 נ' (עציר)
תיק חיצוני: 261958/2022

בפני	כבוד השופט נמרוד פלקס
העוררת	מדינת ישראל
נגד	
המשיב	מחמוד אבו קטיש (עציר)

החלטה

1. ערר על החלטת בית משפט השלום (כב' השופט ד' דמביץ), מיום 11.8.22, אשר הורה על מעצרו של המשיב בפקיח אלקטרוני, חלף מעצרו מאחורי סורג ובריה, מבלי שניתן בעניינו תסקיר שירות המבחן.
2. כנגד המשיב הוגש כתב אישום, בגין עבירות של החזקת כלי נשק והחזקת תחמושת, בהתאם להוראת סעיף 144(א) רישא וסיפא **לחוק העונשין**, תשל"ז - 1977, וכן בקשה למעצרו עד תום ההליכים המשפטיים כנגדו.
3. בהחלטתו מיום 3.7.22 קבע בית משפט השלום (כב' השופט ח' פס), כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת המעשים המיוחסים למשיב כאמור. לאחר שמיעת טענות הצדדים באשר לעילת המעצר וחלופת המעצר, נקבע, שנקודת המוצא היא כי עבירות בנשק מקימות מסוכנות אינהרנטית, הנובעת מכך שהנשק עלול לשמש לפעילות עבריינית או לפעילות טרור, תוך חשש ממשי לפגיעה בשלום הציבור, ולפיכך רק בנסיבות חריגות ניתן יהיה להפיג מסוכנות זו באמצעות חלופת מעצר. יחד עם האמור נקבע - בשים לב לכך שאין לעצור אדם אך בשל חומרת העבירה בה הואשם, עת חזקת מסוכנות אינה שוללת את הצורך בבחינת נסיבותיו הפרטניות של הנאשם - כי יש לבחון האם ניתן לאיין את מסוכנותו בדרך שלחלופת מעצר.
4. בנסיבות אלו, ובשים לב לכך שהמשיב נעדר עבר פלילי והודה בעת מעצרו בהחזקת תחמושת, אך הכחיש קשר לכלי הנשק עצמם, מצא בית המשפט קמא לבחון את האפשרות של איון מסוכנותו בדרך של חלופת מעצר, ולפיכך הורה על הגשת תסקיר שירות המבחן, עד ליום 11.8.22, אשר יבחן את מסוכנות המשיב, חלופת מעצר שתוצע, וכן אמצעי פיקוח ראויים.
5. דא עקא, ששירות המבחן לא הגיש את התסקיר, וחלף הגשתו עד המועד האמור ביקש ארכה לכך עד ליום 28.9.22.

6. לאור האמור ביקש המשיב, כי סוגיית שחרורו לחלופת מעצר תידון ותוכרע קודם להגשת התסקיר. בית המשפט קמא (כב' השופט ד' דמביץ) נעתר לבקשתו, ולאחר דיון במעמד הצדדים והמפקחים שהוצעו, הורה על שחרור המשיב לחלופת מעצר. החלופה שנקבעה היא, מעצר בית מלא, בפיקוח אלקטרוני, תוך פיקוח של אחד מארבעת המפקחים שאושרו בידי בית המשפט, וכן הפקדת ערובות שונות.

7. לטענת העוררת שגה בית משפט קמא בהחלטתו בדבר חלופת המעצר, עת עסקין בעבירות נשק המקימות מסוכנות סטטוטורית, ואף מהוות "מכת מדינה", ומבלי שנמצא טעם חריג, כדרישת הדין, להורות על חלופת מעצר בפיקוח אלקטרוני ללא שהוגש קודם לכן תסקיר מעצר.

8. המשיב מחרה מחזיק אחר החלטת בית משפט קמא, עת לטענתו העבירות המיוחסות לו הן ברף נמוך של עבירות בנשק, הוא נעדר עבר פלילי, והעוררת כלל לא הוכיחה את מסוכנותו. לכך אף יש להוסיף את מקום חלופת המעצר, בבית בן משפחתו המתגורר בישוב אבו גוש, בו מתגורר אף המשיב עצמו (בבית הוריו). מקום זה מאפשר לעוררת פיקוח אפקטיבי על המשיב. כמו כן המפקחים אותם אישר בית משפט קמא הם עורכי דין ומנכבדי הישוב, אשר חזקה עליהם שיקפידו הקפדה יתרה על המשיב.

9. לאחר שנתתי דעתי לטיעוני הצדדים, וכלל נסיבות העניין מצאתי לקבל את הערר, ולהלן אפרט טעמי.

10. לוז המחלוקת בין הצדדים הוא כאמור שחרור המשיב לחלופת מעצר, הכוללת אף פיקוח אלקטרוני, מבלי שהתקבל תסקיר בעניינו. קיומן של ראיות לכאורה באשר למיחוס למשיב בכתב האישום אינו שנוי במחלוקת.

11. העבירות המיוחסות למשיב מקימות חזקת מסוכנות סטטוטורית לפי סעיפים 21(א)(1)(ג)(2) ו- 35(ב) **לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים)**, תשנ"ו - 1996 (להלן - "**חוק המעצרים**"). ככלל, המסוכנות הנובעת מעבירות בנשק לא ניתנת לאיון באמצעות חלופת מעצר. חוק המעצרים אף מוסיף וקובע, כי בית המשפט לא יורה על מעצרו של נאשם בעבירות אלו בפיקוח אלקטרוני, אלא אם שוכנע מטעמים מיוחדים שיירשמו כי בשל נסיבות ביצוע העבירה או נסיבותיו המיוחדות של הנאשם ניתן להסתפק במתכונת זו (סעיף 22ב(ב) לחוק המעצרים). יחד עם זאת, בהתאם להוראת סעיף 21(ב)(1) לחוק המעצרים על בית המשפט לבחון אם את מטרת המעצר ניתן להשיג בדרך שפגיעתה בחירות הנאשם פחותה, וזאת גם בעבירות בנשק, על פי כל מקרה לגופו ונסיבותיו. בתי המשפט אף מצאו לנכון להורות, במקרים מתאימים, כאשר שוכנעו כי מעצר בפיקוח אלקטרוני יוכל לנטרל את הסיכון, על נקיטה בדרך זו, אף באשר לעבירות בנשק. ראו: בש"פ 6604/21 **טאהא נ' מדינת ישראל** (2021); בש"פ 1751/22 **עלקם נ' מדינת ישראל** (2022); בש"פ 449/22 **אבו חמיד נ' מדינת ישראל** (2022). לשם השלמת הדברים יאמר, כי סעיף 22ג(ב) לחוק המעצרים קובע, שעת עסקין בעבירות בנשק, לא יורה בית המשפט על מעצר בפיקוח אלקטרוני בלא קבלת תסקיר מעצר, אלא מטעמים חריגים שיירשמו.

12. מהאמור למדים אנו, כי מקום בו עסקין בעבירות בנשק, ומפאת חזקת המסוכנות הסטטוטורית, נקודת המוצא היא, שיש לעצור את הנאשם מחמת המסוכנות הצפויה ממנו, אלא אם קיימת תשתית מספקת למסקנה, לפיה ניתן לאיין את המסוכנות בחלופת מעצר. לשם בחינה האם פיקוח אלקטרוני מהווה חלופת מעצר ראויה קבע המחוקק כאמור, כי כאשר עסקין בעבירות המקימות מסוכנות סטטוטורית - ובכללן עבירות בנשק - על בית המשפט לקבל תסקיר מעצר קודם לבחירה בחלופה זו, אלא אם מתקיימים טעמים חריגים. התסקיר נחוץ הן כדי לעמוד על טיבם

של המפקחים שהוצעו, והן - ובעיקר - על טיב המפוקח - הנאשם, ועל השאלה האם ניתן לתת בו את האמון הנחוץ למעצר בפיקוח אלקטרוני, או חלופת מעצר אחרת.

13. בפסיקת בתי המשפט קיימות גישות שונות שמא עיכוב ניכר בהגשת תסקיר מעצר מהווה טעם חריג המאפשר קביעת פיקוח אלקטרוני, כדרישת סעיף 22ג(ב) סיפא לחוק המעצרים. לטעמי, אכן עיכוב ניכר בקבלת תסקיר מעצר, באופן בו זה אינו מתקבל ואינו צפוי להתקבל, תוך פרק זמן סביר, עשוי להוות טעם חריג המאפשר לבית המשפט להורות על חלופת מעצר של פיקוח אלקטרוני, אף בהיעדר תסקיר. ודוק, משמעות הדברים אינה, כי היעדר התסקיר מוביל ישירות למסקנה, לפיה יש להורות על חלופת מעצר, לרבות בפיקוח אלקטרוני. עדיין על בית המשפט לבחון האם אף בהיעדר התסקיר, יש בפניו תשתית מספקת להגיע למסקנה שהחלופה המוצעת, ובכללה הפיקוח האלקטרוני, מתאימה בנסיבות העניין.

14. בהחלטת בית משפט קמא לא נמצא פירוט מספיק, כי בחינה זו אכן בוצעה, למצער בכל הנוגע למשיב עצמו. אכן מפרוטוקול הדיון בפני בית משפט קמא עולה, שחלק מהמפקחים נחקרו בידי ב"כ המבקשת, ובית המשפט ציין בהחלטתו, כי התרשם לחיוב ממפקחים אלו. בית משפט קמא אף ציין, כי מההחלטה הקודמת (של כב' השופט ח' פס) ומכתב האישום נלמד, שהעבירות המיוחסות למשיב סווגו "ברף הבינוני - גבוה" של עבירות בנשק, "ולא למעלה מכך". יחד עם זאת אין כל נימוק, או אף דיון, במשיב עצמו ובנסיבותיו, ומדוע מצא בית משפט קמא לתת בו אמון, אף בהיעדר מידע הנלמד ברגיל מתסקיר המעצר. בנסיבות אלו חוששני, כי לא בוצעה בחינה מספקת המאפשרת את הקביעה ההכרחית הנדרשת, לפיה ניתן לתת במשיב די אמון לשם קביעת חלופת מעצר המאיינת את מסוכנותו.

15. נוכח מסקנתי האמורה, איני מוצא צורך להידרש לטענות המשיבה באשר לנפקות היות עבירות בנשק משום "מכת מדינה". אעיר, כי מסופקני האם היות עבירה משום "מכת מדינה" מיתרת את הצורך לבחון באופן פרטני את כלל הנסיבות של כל מקרה ומקרה.

16. בטרם סיום אציין, כי מובן שאין בהחלטתי זו כדי לגרוע מזכות העורר לשוב ולפנות אל בית משפט קמא בבקשה שידון בשנית בעניינו, תוך שתונח בפני בית משפט קמא תשתית מספקת להתרשמות מהמשיב עצמו, ולא אך מהמפקחים שהציע. יש לקוות אף שהמופקדים על העניין בשירות המבחן ישנסו מותניים ויגרמו להגשת תסקיר המעצר בעת הקרובה.

17. אשר על כן הערר מתקבל והחלטת בית משפט קמא מיום 11.8.22 בדבר שחרור המשיב לחלופת מעצר מבוטלת.

ניתנה היום, כ"ג אב תשפ"ב, 20 אוגוסט 2022, בהעדר הצדדים.